

Groene kennis delen

KONINKLIJKE VERENIGING VOOR BOSKOOPSE CULTUREN JAARVERSLAG 2022

waarin opgenomen:

Jaarverslag Keuringscommissie, Jaarverslag NPC, Jaarverslag Sortimentstuin Harry van de Laar

In de loop van 2022 werden de Corona-maatregelen gelukkig opgeheven en konden we in april toch nog de Algemene Ledenvergadering houden bij Flora in Boskoop. De keuringen op Plantarium | GroenDirekt en GrootGroenPlus werden weer als vanouds uitgevoerd en ook is de ISU-keuring afgerond. Ook was er weer de zomerexcursie waarvoor we welkom waren bij Boot & Dart. Dit was een zeer geslaagde avond met een ruime opkomst. Fijn dat leden elkaar weer in levende lijve konden treffen! Uiteindelijk heeft alleen de Sortimentsdag, die altijd in januari plaatsvindt, niet door kunnen gaan vanwege de welbekende maatregelen. Bestuurlijk zijn de zaken echter gewoon doorgedaan en is er veel aandacht geweest voor het project van de Tuinen van Boskoop.

Bestuur en leden

Het bestuur heeft in 2022 zes keer vergaderd en bestond uit de volgende leden:

W.E.F.T. (Helma) van der Louw	Boskoop	Voorzitter
P.K. (Peter) Kroes	Waddinxveen	Penningmeester
D.J. (Diantha) Slingerland	Houten	Secretaris
R.T. (Ronald) Houtman	Boskoop	Vicevoorzitter
J.M. (Jos) de Jong	Boskoop	Lid
A.P.M. (Arno) Rijnbeek	Boskoop	Lid
J. (Johan) Stolwijk	Boskoop	Lid
P.E.C.M. (Petra) Nouws	Zundert	Lid
A.J.M. (Fons) van Wezel	Nispen	Lid

Op 1 januari 2023 telt de KVBC 380 leden; op 1 januari 2022 waren er 406 leden.

Jaarvergadering

De 160^e algemene ledenvergadering is uitgesteld tot april zodat er een fysieke vergadering georganiseerd kon worden. De notulen, het jaarverslag 2021 en de financiën zijn besproken. De diverse commissies hebben een toelichting gegeven op hun activiteiten. Als extra agendapunt is de financiële participatie in de Tuin van Boskoop opgenomen. Het bestuur krijgt de opdracht mee om de voorwaarden goed vast te leggen omtrent de inspraak in de ontwikkeling van het gebied. Ronald Houtman en Johan Stolwijk zijn aftredend en verkiesbaar en worden beide herkozen. Henk Wischmann en Lendert de Vos zijn beide aftredend en niet herkiesbaar. Petra Nouws en Fons van Wezel worden benoemd tot nieuwe bestuursleden. Salvia 'Bocofpea' (FEATHERS PEACOCK) wordt verkozen tot Beste Nieuwigheid 2021.

Dendroflora

Begin februari 2022 verscheen Dendroflora nr. 57-2021. Deze Dendroflora bevatte de volgende artikelen: Cultuurplanten voor biodiversiteit in de stad, Cultivargroepen in *Echinacea*, *Echinacea* –keuringsrapport, *Indigofera* – sortimentsoverzicht, *Physocarpus* – resultaten Euro-trial, Veldkeuringen 2021, Keuringen KVBC Spring Challenge 2021, Keuringen SVB-KVBC 2021, Keuringen GrootGroenPlus 2021, Excellence Roses – Herbevestigingen 2020, Excellence Roses 2021.

Groene kennis delen

Keuringscommissie

Na twee jaar waarin de coronapandemie ook het werk van de keuringscommissie beperkte kon er in 2022 weer worden gekeurd. Er zijn verschillende veld- en sterrenkeuringen gehouden, er zijn nieuwigheden gekeurd tijdens de vakbeurzen Plantarium | GROEN-Direkt en GrootGroenPlus en voor de ISU heeft de keuringscommissie opgeplante vaste planten gemonitord en advies uitgebracht. In Wenen vond de jaarlijkse bijeenkomst plaats van de Euro-trials. Voor Excellence Roses heeft de keuringscommissie in 2022 wederom de verwerking van de gegevens voor haar rekening genomen

Samenstelling keuringscommissie

In december 2022 bestond de keuringscommissie uit 51 leden.

Jaarbijeenkomst keuringscommissie

In 2022 is geen jaarbijeenkomst gehouden van de keuringscommissie. Wel is op 1 maart de hoofdcommissie bijeengevoegd. Tijdens deze vergadering is de stand van zaken van lopende keuringen besproken.

Veldkeuringen

In 2022 werden twee cultivars na veldkeuring bekroond: *Acer campestre* 'Ruijgrok' (STREET PILLAR) met een KVBC-Award Brons en *Staphylea colchica* 'Black Jack' met een KVBC-Award Zilver. De veldkeuringen vonden plaats in Randwijk en Boskoop. Zoals gebruikelijk werden de KVBC-Awards aan de winners/inzenders uitgereikt tijdens GrootGroenPlus 2022 in Zundert. De uitreiking van de KVBC-Awards tijdens deze vakbeurs versterkt de internationale aandacht voor de inzenders, de KVBC en GrootGroenPlus.

Medaillekeuringen

In 2022 zijn tijdens twee vakbeurzen nieuwigheden gekeurd. Tijdens de eerste editie van Plantarium | GROEN-Direkt in augustus verzorgde de KVBC de keuring van nieuwe cultivars. Het samengaan van de beurzen Plantarium en GROEN-Direkt leidde tot een toename van het aantal aanmeldingen voor de nieuwighedenkeuringen. De cultivar met het hoogste aantal punten ontving tevens het predicaat "Beste Nieuwigheid". Ook tijdens GrootGroenPlus 2022 in oktober werden weer nieuwigheden gekeurd en ook hier was het aantal aanmeldingen hoger dan vorig jaar.

De twee Medaillekeuringen leverden de volgende resultaten op:

Plantarium | GROEN-Direkt 2022: 55 aanmeldingen waarvan er 35 werden gekeurd. 11 cultivars werden bekroond met een Bronzen Medaille, zeven met een Zilveren Medaille en één met een Gouden Medaille. Deze cultivar, *Phlox* 'Olympus' (Paniculata Group) kreeg automatisch ook het predicaat "Beste Nieuwigheid Plantarium | GROEN-Direkt 2022".

GrootGroenPlus 2022: 19 aanmeldingen waarvan er 16 werden gekeurd. Twee cultivars werden bekroond met een Bronzen Medaille en acht met een Zilveren Medaille. De kwaliteit van de planten was bovengemiddeld, vandaar het hoge aantal zilveren medailles. Qua innovatie was het aanbod wisselend, hetgeen het ontbreken van een Gouden Medaille kan verklaren.

Sterrenkeuringen (sortimentskeuringen)

In 2022 kwam de keuringscommissie 7x keer bijeen om een sterrenkeuring uit te voeren. Het aantal sterrenkeuringen is toegenomen ten opzichte van 2021: in totaal zijn 4 sortimenten gekeurd in 2022. Het ging om de keuringen van de sortimenten *Perovskia* (10 cultivars) op de kwekerij van Arie Rijkaart in Boskoop (voorheen opgeplant op de Sortimentstuin Harry van de Laar, *Brunnera* (36 cultivars) bij Rijnbeek & Son Perennials in Boskoop, *Metasequoia glyptostroboides* (30 cultivars), opgeplant bij Sierteeltkwekerij Kools in Deurne en *Spiraea*,

Groene kennis delen

eveneens opgeplant bij Arie Rijkaart. Deze laatste keuring betreft een Euro-trial, waarbij 42 cultivars in Europees verband werden gekeurd, aangevuld met 19 cultivars uit de NPC van Wout Kromhout.

Een volgende Euro-trial is inmiddels opgeplant bij Alex Schoemaker Living Creations in Boskoop. Het gaat om 118 cultivars van *Hydrangea paniculata*.

De sterrenkeuring van *Nandina domestica* (15 cultivars, opgeplant bij Arie Rijkaart in Boskoop) werd eveneens voorbereid.

Internationale samenwerking

Dankzij samenwerking met instituten, verenigingen en keuringscommissies in het buitenland staat de KVBC in Europa "op de kaart". Voor de Euro-Trials verzorgt de KVBC de coördinatie en voor ISU heeft de KVBC in 2021 en 2022 de keuring van vaste planten voorbereid.

Euro-Trials

In 2022 bestond het samenwerkingsverband Euro-trials uit negen deelnemende organisaties (landen): België (PCS), Duitsland (BdB), Finland (LUKE), Frankrijk (Astredhor), Ierland (Teagasc), IJsland (AUI), Nederland (KVBC), Oostenrijk (HBLFA Schönbrunn) en Verenigd Koninkrijk (RHS).

De jaarlijkse bijeenkomst van deelnemers van Euro-trials was in 2022 in Wenen, Oostenrijk. Vrijwel alle landen waren vertegenwoordigd, wat een waardevolle bijeenkomst opleverde. De deelnemers konden kennis delen en ervaringen uitwisselen over de keuringen en het keuren. De KVBC is hoofdcoördinator van de Euro-trials. Dit houdt in dat het centrale secretariaat (o.a. voorbereiden van bijeenkomsten, notulen, afspraken met (nieuwe) partners, planning van te keuren sortimenten, verzamelen van gegevens, etc.) via de KVBC loopt. Om dit te kunnen doen dragen de buitenlandse partners bij in de kosten d.m.v. een jaarlijkse bijdrage.

De deelnemende organisaties hebben de *Spiraea*-keuringsafgerond en de resultaten worden in de winter 2022-2023 verwerkt en verzameld. Het Nederlandse keuringsrapport wordt in Dendroflora Nr. 58-2022 gepubliceerd en het Euro-trials rapport zal in Dendroflora Nr. 59-2023 worden gepubliceerd. De planten voor nieuwe Euro-trial, *Hydrangea paniculata*, die in 2021 zijn opgeplant, worden in 2023 voor het eerst gekeurd. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst in Wenen is afgesproken dat vanaf 2024 een Euro-Trial wordt opgezet van compactere cultivars van *Philadelphus*. De voorbereidingen en coördinatie hiervan worden gedaan door de KVBC, in samenwerking met het Finse onderzoekstation LUKE.

ISU

In augustus 2022 vond in Nederland de tweejaarlijkse zomerbijeenkomst van de Internationale Stauden Union (ISU) plaats. De ISU Zomerdagen vinden steeds in een ander land plaats. In het gastland wordt twee jaar van tevoren een proefveld opgezet met nieuwe cultivars van vaste planten. Een internationaal samengestelde keuringscommissie beoordeelt tijdens de Zomerdagen de planten en kent ISU Awards toe. In Boskoop bezocht de keuringscommissie van de ISU het daar opgezette proefveld bij Arie Rijkaart met nieuwe vaste planten; in totaal werden er door de ISU 51 nieuwigheden uit 27 geslachten gekeurd. Dit proefveld was gedurende twee jaar gemonitord door de keuringscommissie van de KVBC. Begin augustus bracht de keuringscommissie van de KVBC een advies uit aan de ISU-commissie over de planten. De bevindingen van de KVBC werden in een uitgebreid rapport verwerkt en gepresenteerd aan de ISU-commissie.

Excellence Roses

Het initiatief tot het keuren van rozen ligt bij de Cultuurgroep voor Rozen en Rozenonderstammen, waarbij Anthos het secretariaat voert. De keuringscommissie van de KVBC coördineert de keuringen: ze verwerkt de aanmeldingen,

Groene kennis delen

stelt de keuringsformulieren op en verzamelt en verwerkt de resultaten. Daarnaast onderhoudt de keuringscommissie het contact met de vertegenwoordigers van de deelnemende rosaria, met de cultuurgroep en met Anthos.

In 2022 werden 27 rozenrassen aangemeld voor opplant in vijf rosaria: Boskoop, Lottum en Winschoten in Nederland en Mechelen en Merksplas in België. De resultaten van deze keuringen zullen in 2025 bekend zijn. Van de opplant in 2019 werden de resultaten in 2022 bekend. Drie rosaria hebben deelgenomen aan het keuren van de in 2019-2020 opgeplante rozen: Rosarium Boskoop, Rozenhof Lottum en Rosarium Winschoten. Van de 21 opgeplante rozen kregen er 11 het predicaat Excellence Rose.

Mede op initiatief van de KVBC is de keuringssystematiek in 2022 vereenvoudigd. De oude methode bleek erg arbeidsintensief, zowel voor de keurmeesters tijdens het keuren als voor de KVBC bij het verwerken van de resultaten. Overleg tussen de Cultuurgroep, de keurmeesters, Anthos en de KVBC resulteerde in een nieuwe, vereenvoudigde methode die in 2022 voor het eerst is toegepast.

Ronald Houtman
Secretaris Keuringscommissie KVBC

Nederlandse Planten Collecties (NPC)

In memoriam

Op 10 december 2022 is onze gewaardeerde collectiehouder Marinus Kooij overleden. Marinus is 83 jaar geworden. Zijn dochter Marianne neemt de NPC-collectie Helianthemum over.

Algemeen

Omdat er op het moment van het organiseren van activiteiten geen coronamaatregelen van de overheid meer van kracht waren, heeft de NPC in 2022 weer activiteiten kunnen ontplooiën.

Collectiehoudersdag en collectiehoudersvergadering

Op 12 oktober 2022 hielden we onze collectiehoudersdag en collectiehoudersvergadering. We werden door Fokke Mulder van Hovenierscentrum De Briellaard in Barneveld heel gastvrij met koffie, thee en koek ontvangen. Daarna hielden we onze collectiehoudersvergadering en werden vervolgens over het bedrijf rondgeleid door Fokke. We bekeken ook de NPC collectie Geranium. Na de lunch bezochten we kwekerij "de Smallenkamp" in Nunspeet. Na de gastvrije ontvangst met koffie, thee en koek werden we over het bedrijf rondgeleid door Ton Friesen. We bezochten er ook de NPC-collectie Carya.

Collectiehouders en collecties

In januari 2022 heeft Leo Goudzwaard van Arboretum Oostereng in Wageningen de collecties Abies en Hosta aangemeld bij de NPC. Gert Fortgens van Trompenburg Tuinen en Arboretum heeft in december 2022 de collectie Ilex aangemeld bij de NPC. Op 31 december 2022 waren er 50 NPC collectiehouders en 102 NPC collecties.

Beschrijvingen van de collecties

De heer T. van Strien uit Rotterdam heeft al veel collecties beschreven. Het is de bedoeling, dat de beschrijvingen op de nieuwe website van de NPC worden gepubliceerd. De beschrijvingen worden bij de betreffende collecties geplaatst. De voorzitter van de KVBC, Helma van der Louw, en de heer T. van Strien zijn in 2022 tot een oplossing gekomen over het auteursrecht.

Nieuwe website

In 2022 zijn wensen, eisen en voorwaarden geformuleerd voor het aanvragen van een nieuwe NPC website. In december zijn enkele offertes aangevraagd en ontvangen. Het bedrag voor een nieuwe website is in overleg met de KVBC op de NPC begroting voor 2023 opgenomen.

Groene kennis delen

Merk NPC

Omdat er de afgelopen 10 jaar geen enkele keer melding is gemaakt van inbreuk op dit merk, is de bescherming van het merk NPC niet meer verlengd in 2022.

Dick van Gelderen oorkonde

Het is de bedoeling om die aan de heer T. van Strien te geven als de beschrijvingen op de nieuwe website van de NPC staan.

Jan van den Brandhof
Secretaris Nederlandse Planten Collecties

Sortimentstuin Harry van de Laar

Sortimentstuin Harry van de Laar 10 jaar!

Na 10 jaar Sortimentstuin Harry van de Laar gaan we dit jaar de Proeftuin van Holland verlaten. Ruim 2 jaar geleden hebben we een keuze moeten maken: blijven we in de huidige tuin of zoeken we een andere locatie? Elke 10 jaar hebben we de keuze om het erfpachtcontract op te zeggen. De vraag was, wat heeft deze 10 jaar ons opgeleverd en welke mogelijkheden hebben we voor de toekomst op de huidige locatie. Deze 10 jaar heeft ons een mooie tuin opgeleverd met planten die groeiden en bloeiden dat het een lust voor het oog was. Dat alles in een prachtige landelijke omgeving. Waarom dan toch gekozen voor een nieuw avontuur op een andere plaats? Na 8 jaar sortimentstuin was nog steeds niet duidelijk wanneer het beloofde educatiecentrum/restaurant zou komen. De Proeftuin van Holland kon ons geen zekerheid bieden over het gebruik van de achterste 1/3 van de tuin wat we wel in gebruik hadden, maar wat buiten de erfpacht viel. Op dit deel van de tuin heeft de Proeftuin van Holland 2 woningen gepland. Dat heeft ons doen besluiten om uit te zien naar een andere locatie. Op 9 maart 2022, precies 10 jaar na de start op 2012, hebben we als Sortimentstuin Harry van de Laar de Proeftuin van Holland te verlaten.

Een nieuwe start

De Sortimentstuin Harry van de Laar gaat verhuizen naar het transformatiegebied tussen de Tuinstraat en de Proeftuin. De Sortimentstuin Harry van de Laar wordt hiermee een belangrijke deelnemer in de 'Tuinen van Boskoop'. In de loop van 2022 zijn de deelnemers in de Sortimentstuin nader geïnformeerd over de plannen in het nieuwe gebied. Een groot deel van de bestaande deelnemers zullen met ons mee verhuizen naar de 'Tuinen van Boskoop'.

Voor de invulling van de nieuwe Sortimentstuin Harry van de Laar is al een aantal contracten getekend. De Stichting Maatschappelijk Vastgoed Greenport Boskoop (SMVGB) is de eigenaar van het gebied. De SMVGB krijgt een Leadersubsidie van de overheid van € 500.000,- voor de inrichting van het gebied. Daarnaast leggen de deelnemende partijen een bedrag van € 100.000,- in en worden er sponsors aangetrokken. In november 2022 heeft de gemeente Alphen aan den Rijn het tweede deel van het bestemmingsplan goedgekeurd. We hopen nu in 2023 daadwerkelijk de plannen te kunnen gaan uitvoeren.

Inrichting van de 'Tuinen van Boskoop'

Samen met de KVBC, het Boomkwekerijmuseum, de Imkervereniging 'Groene Hart', de VVV, de Stichting rondvaarten, de OntwerpAcademie en Boskoop Creatief wordt het gebied ingericht. Tevens komt er in het gebied een horecaonderneming. In de loop van het jaar is er namens de gebruikers een werkgroep ingesteld die zich bezig houdt met de inrichting van het gebied. Deze werkgroep heeft bij verschillende bedrijven offertes opgevraagd. Als de subsidieverlener (Leader) het groene licht geeft, kunnen we in het voorjaar van 2023 de percelen gereedmaken voor de inrichting. Daarna kunnen we beginnen met de aanplant op de eerste percelen. De andere percelen worden in 2024 ingericht.

Groene kennis delen

Gebruikersvereniging 'Tuinen van Boskoop'

In aanvang was het doel om een Coöperatieve Vereniging op te richten. Die oprichting is voorlopig opgeschort. Er is een onafhankelijk voorzitter benoemd in de persoon van de heer Han de Jager (ex-wethouder van de gemeente Alphen aan den Rijn). Naast de werkgroep inrichting zijn er werkgroepen voor PR en sponsoring ingesteld.

Ontwerpplan 'Tuinen van Boskoop'

Voor de verschillende percelen zijn er ontwerpplannen gemaakt. Begin 2023 zullen deze plannen met de deelnemende bedrijven worden besproken.

Bestuur van de sortimentstuin Harry van de Laar

In 2022 hebben we als bestuur twee keer vergaderd. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur de bestuursleden schriftelijk op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen in de 'Tuinen van Boskoop'. In de loop van het jaar zijn er enkele bijeenkomsten gehouden om de deelnemers in het gebied bij te praten over de stand van zaken tot dan toe. In de zomer kon dat nog wel fysiek. In de andere perioden moest dat schriftelijk. Ook zijn er enkele bewonersbijeenkomsten gehouden om de omwonenden te betrekken bij de ontwikkelingen in dit gebied. Tijdens de bestuursvergadering van 9 februari 2022 heeft het bestuur besloten dat ze voornemens is om drie certificaten te verwerven in de op te richten Coöperatieve Vereniging. Eén certificaat vertegenwoordigd de waarde van 5.000,--

In de bestuursvergadering van 21 december 2022 heeft het bestuur besloten om aan de SMVGB te verzoeken om met de SHvdL een erfpachtcontract af te sluiten voor de inrichting van de door de SHvdL te beheren percelen. In dezelfde bestuursvergadering heeft het bestuur besloten dat ze een bedrag van € 30.000,-- uit het vermogen van de Stichting zal aanwenden voor de ongedekte kosten bij het inrichten van de percelen, waarvoor de SHvdL een erfpachtcontract wenst aan te gaan met de SMVGB. Het resterende deel van het vermogen van ca. € 15.000,- zal worden aangewend voor de terreininrichting, zoals naamborden, PR en algemene kosten.

Bestuur

Het huidige bestuur bestaat uit de volgende 8 personen: voorzitter Dick Nieuwesteeg, secretaris/penningmeester Stef Groenleer en leden Henk van der Smit, Nicole van der Steenhoven, René Groenendijk, Hans van Gemeren, Arno Rijnbeek en Lendert de Vos.

Het jaar 2022 stond in het teken van loslaten van het oude met de blik gericht op het nieuwe!

Stef Groenleer

Secretaris en penningmeester Stichting Sortimentstuin Harry van de Laar

Tot slot

De focus lag in 2022 op het oppakken van lopende zaken en het volgen van de ontwikkelingen van de Tuinen van Boskoop. Daarbij is het beleidsplan niet uit het oog verloren. Een actieplan is opgesteld dat het komende jaar verder uitgewerkt gaat worden. De terugloop in het ledenaantal heeft daarbij ook zeker de aandacht.

Diantha Slingerland

Secretaris KVBC

Januari 2023